

Kratka povijest Hrvatske

Hrvatski je narod godine 626. podložio rimske pokrajine Dalmaciju, Panoniju i Ilirik te osnovao dvije neovisne kneževine koje je u Hrvatsko Kraljevstvo ujedinio njegov prvi kralj Tomislav, okrunjen 925. godine. Jadranska Hrvatska je, pored Franačkoga Kraljevstva, prva trajna i uređena država u Srednjoj Europi. Nakon izumiranja domaće dinastije Trpimirovića, Sabor (parlament) je za kraljeve Hrvatske izabirao vladare drugih država, stvarajući time personalnu uniju najprije Hrvatske i Ugarske (1102. – 1300. i 1307. – 1526.), a zatim Hrvatske i Austrije (1527. – 1918.). Kao predziđe kršćanske Europe između XV. i XVIII. stoljeća, Hrvatsko je Kraljevstvo bilo ključno za zaustavljanje daljnjeg prodora Osmanskoga Carstva na Zapad, dok je s druge strane Mletačka Republika zaposjela većinu hrvatske obale. Hrvatsko je Kraljevstvo sačuvalo svoju državnu suverenost posebnim položajem unutar Habsburške Monarhije sve do njezina raspada, 1918. godine.

Nakon što je godine 1918. prekinula državnopravne veze s Austrijom i Ugarskom, Hrvatska je bez suglasnosti Sabora uključena u novostvorenu Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca (kasniju Kraljevinu Jugoslaviju). Time je Hrvatska prvi put stavljena u balkanski politički okvir te je nasilno prestala postojati kao država. Autonomna Banovina Hrvatska, uspostavljena sporazumom hrvatske oporbe i jugoslavenske Vlade 1939., trajala je do osovinskog razbijanja Jugoslavije, 1941. godine. Unatoč plebiscitarnoj podršci stanovništva prozapadnoj seljačko-demokratskoj koaliciji, Drugi je svjetski rat u Hrvatskoj vođen između dvaju radikalnih pokreta – ustaša pod pokroviteljstvom Osovine i komunista (partizana) na strani Saveznika, koja su oba proglasila svoju hrvatsku državu. Od 1945. godine Hrvatska je bila jedna od šest saveznih država komunističke Jugoslavije maršala Tita. Demokratski narodni pokret poznat kao Hrvatsko proljeće, za politička prava Hrvatske u Jugoslaviji, koji se 1967. suprotstavio nasilnom spajanju hrvatskoga jezika sa srpskim u srpskohrvatski, suzbio je jugoslavenski režim 1971. godine.

Slijedom demokratskih izbora 1990., Republika Hrvatska je 1991. godine proglasila neovisnost kao i većina država članica Jugoslavije. Koristeći bivšu saveznu vojsku i lokalne pobunjenike, Srbija i Crna Gora napale su 1991. Hrvatsku te Bosnu i Hercegovinu s ciljem zadržavanja osvojenih teritorija u krnjoj Jugoslaviji. Rat je završio 1995. godine pobjedom Hrvatske i oslobođenjem okupiranih područja, dok su istodobni saveznički hrvatsko-bošnjački uspjesi doveli do mirovnog procesa u Bosni i Hercegovini. ■

Հրատսկի քրտկ պովիյէստ Խրվատսկէ

Խրվատսկի ժողովուրդը 626 թվականին Հռոմեացիների կողմից ենթարկվեց Դալմացիայի, Փանոնիայի և Իլիրիայի նկատմամբ ընդհանուր զավթմանը և երկու անկախ թագավորություններ հաստատեցին: 925 թվականին թագավոր Թոմիսլավը միավորեց այս երկու թագավորությունները՝ ստեղծելով Հրատսկի թագավորությունը: Եվրոպայի միջին դարերի Հրատսկի թագավորությունը առաջինը եղավ, որը երկարատև և կայուն իշխանություն էր: Հրատսկի թագավորությունը միջին դարերի Հրատսկի թագավորության և Մեծ Ֆրանկոսկի թագավորության միջև եղած կապի և հարաբերակցության արտացոլումն էր: 1102-1300 և 1307-1526 թվականներին Հրատսկի թագավորությունը միավորվեց Մեծ Ֆրանկոսկի թագավորության հետ՝ ստեղծելով Հրատսկի և Մեծ Ֆրանկոսկի թագավորության միասնական թագավորությունը: 1527-1918 թվականներին Հրատսկի թագավորությունը միավորվեց Ավստրիայի հետ՝ ստեղծելով Հրատսկի և Ավստրիայի թագավորությունը: Հրատսկի թագավորությունը կարևոր դեր է խաղացել 15-րդ և 18-րդ դարերի Հրատսկի թագավորության և Մեծ Ֆրանկոսկի թագավորության միջև եղած կապի և հարաբերակցության պահպանման համար: Հրատսկի թագավորությունը միակնից թագավորություն էր, որը պահպանեց իր անկախությունը և իր իշխանությունը մինչև 1918 թվականը: ■

Кратка поповијест Хрватске

Хрватски је народ године 626. подложно римске покрајине Далмације, Паноније и Илирик те основачо ерне неописне кнежевине које је з Хрватско Краљевство зјединио његов први краљ Томислав, окружен 925. године. Јадранска Хрватска је, поред Франачког Краљевства, прва трајна и уређена држава з Срећној Европи. Након изумирања домаће династије Трпимирићна, Сабор (парламент) је за краљеве Хрватске изабирало владаре ерђих држава, стварајући тиме персоналанг зјниг напирне Хрватске и Угарске (1102. – 1300. и 1307. – 1526.), а затим Хрватске и Аустрије (1527. – 1918.). Као превазиде кршћанске Европе измеђ 15. и 18. стољећа, Хрватско је Краљевство било кључно за заустављање еалнег провора Османског Царства на Запад, еок је с ерђе стране Млетачка Република заповиела пећинг хрватске обале. Хрватско је Краљевство сачувало споиг ерјавнзг сзпереност посепним положјем зјдтар Хапсбургске Монархије све ео њезина распав, 1918. године.

Након што је године 1918. прекнзла ерјавноправне пезе с Аустријом и Угарском, Хрватска је пез сзгласности Сабора зкључена з попостворенг Краљевнзг Срба, Хрватч и Словенаца (касниг Краљевнзг Југославијзг). Тиме је Хрватска први пут ставлена з ичаканскн политикн окпир те је начнано престала постојати као држава. Аутономна Бановина Хрватска, зпоставлена споразумом хрватске опорбе и југослапенске Владе 1939., трајала је ео осопинског рзвинића Југославије, 1941. године. Знатон плебинцитарној поершци стачопништца прозаченој селачко-еократској коалицији, Други је спјетски рат з Хрватској вођен измеђ ервич рачкванх покрета – зсташа пог кроконтелством Осопине и комзштца (партизана) на страни Савезника, која сз опча прогласила споиг хрватскз ерјавзг. Ог 1945. године Хрватска је била еона ег шест савезних ерјавч комзштствке Југославије маршала Тита. Демократски народни покрет познат као Хрватско прољеће, за политиква праша Хрватске з Југославиин, који се 1967. сзпротстачно начнано спачиңг хрватскогч језикч са српским з српскохрватским, сззпно је југослапенскн режнм 1971. године.

Слиједом еократских избора 1990., Република Хрватска је 1991. године прогласила неописност као и пећина ерјавч влакнца Југославије. Корнстелн пиншз савезнзг поискз и локале пошзјеннке, Српнич и Урнч Горч напале сз 1991. Хрватскз те Шоснз и Херцегопинзг с цнлем заерјавачна оспојенх територија з крної Југославиин. Рат је завршио 1995. године поповијесом Хрватске и ослополењем окзпираних поерђивч, еок сз истоеопин савезникн хрватско-опишачкн зспјесн еопелн ео мрпопног процесч з Шосни и Херцегопини. ■

قراٲقا ٲؤوييهست حرواتسقه

حرواتسقى يه نارؤد غؤدينه ٦٢٦ . ٲؤدلوژنو ريمسقه ٲؤقرايينه دالماسيؤ، ٲانونديو اى اليريق ته وُسئواؤ دوييه نهؤوسنه قنهژ موبنه قؤيه يه وُ حرواتسقؤ قر الؤوستؤؤ وَيهدئئؤ نيهغؤؤ

რაც საერთაშორისო დონეზე დასტურდა და მისი დასაბუთება დასრულდა. 1991 წლის 12 ივნისს, რიგგარეშე, ხორვატიაში აღიარდა ხორვატიის დემოკრატიული რესპუბლიკის დაარსება. 1991 წლის 12 ივნისს, რიგგარეშე, ხორვატიის დემოკრატიული რესპუბლიკის დაარსება დასრულდა.

1991 წლის 12 ივნისს, რიგგარეშე, ხორვატიის დემოკრატიული რესპუბლიკის დაარსება დასრულდა. 1991 წლის 12 ივნისს, რიგგარეშე, ხორვატიის დემოკრატიული რესპუბლიკის დაარსება დასრულდა.

1991 წლის 12 ივნისს, რიგგარეშე, ხორვატიის დემოკრატიული რესპუბლიკის დაარსება დასრულდა. 1991 წლის 12 ივნისს, რიგგარეშე, ხორვატიის დემოკრატიული რესპუბლიკის დაარსება დასრულდა.

პროცესი დასრულდა, და ხორვატიის დემოკრატიული რესპუბლიკის დაარსება დასრულდა. 1991 წლის 12 ივნისს, რიგგარეშე, ხორვატიის დემოკრატიული რესპუბლიკის დაარსება დასრულდა.

1991 წლის 12 ივნისს, რიგგარეშე, ხორვატიის დემოკრატიული რესპუბლიკის დაარსება დასრულდა. 1991 წლის 12 ივნისს, რიგგარეშე, ხორვატიის დემოკრატიული რესპუბლიკის დაარსება დასრულდა.

1991 წლის 12 ივნისს, რიგგარეშე, ხორვატიის დემოკრატიული რესპუბლიკის დაარსება დასრულდა. 1991 წლის 12 ივნისს, რიგგარეშე, ხორვატიის დემოკრატიული რესპუბლიკის დაარსება დასრულდა.

Arabična slova č, đ, nj napisana su dvoslovima tj, dj, nj zbog nedostatka u Unicode normi. Glagoljična i hrvatska ćirilica slova izradio je Nenad Hančić-Matejić.